

Milí bratři, milé sestry,

škoda, že ten uzdravený Samařan ze samé radosti nedonesl Pánu Ježíši alespoň jablko, nebo banán či pomeranč. Souvislost mezi dnešním Díkůčiněním za úrodu a čtením z evangelia by tak byla přímočařejší. Ale i bez toho symbolického daru chápeme velmi dobře, kde je styčný bod: Je to Samařanovo díkůvzdání za znovu nabitě zdraví, Samařanova chvála Boha za očistění od malomocenství. To jsme se ovšem ocitli hned na konci celého příběhu. Tak pěkně popořádku!

Pán Ježíš prochází Samařskem a Galileou. Směřuje do Jeruzaléma. Jde vstříc těm nejhorším událostem svého života. Každý rok pravidelně meditujeme nad tím, co všechno se tehdy o Velikonocích v Jeruzalémě stalo. Takže jsme v obraze. Ale i Ježíš to musí tušit. Tma se prohlubuje. Občasné hádky a spory s tehdejší vrchností nabývají na síle. Na jeho místě bych se cele ponořil do svých problémů a do strachu z budoucnosti. Ale Pán Ježíš se neuzavírá. Neodhání potřebné lidi od sebe pryč. Neříká: *Člověče, nech mě na pokoji! Ted' mám svých starostí dost.* A jeho ochota pomáhat i na cestě do Jeruzaléma se ukazuje právě na těch deseti malomocných.

Ti malomocní na Ježíše křičí zdálky. Nepřibližují se. Oni totiž nesmějí. Mohou stát jen v uctivé vzdálenosti od zdravých lidí, aby se jejich nákaza nešířila. Tak to vyžaduje Mojžíšův Zákon. Proto volají, co jim hlas dovolí: *Ježíši, veliteli, smiluj se nad námi!*

Smiluj se nad námi, Ježíši! To je víceznačná prosba. Vždyť se svou špatnou situací mohli být natolik smířeni, že už po uzdravení ani netoužili. Že už se neodvážili na očistění ani pomyslet. Jejich prosba by pak znamenala: *Dej nám almužnu, Ježíši. Nějaký ten penízek.*

Ale nám je jasné, po čem doopravdy toužili. Nám je jasné, co se skrývá pod slovy jejich prosby o smilování Boží. Nemocní toužili po uzdravení. Tak jako my toužíme po zdraví, a proto si neustále přejeme: *Hlavně to zdravičko, aby sloužilo.* A protože zdraví je dnes ta největší devíza (pokud jsem nemocný, neseženu práci, neúčastním se společenského života atd.), pěstujeme v těchto dobách jakýsi kult zdraví. Dnešní doba zkrátka upřednostňuje „fyzické zdraví“ před „duchovním zdravím“. Ale jak se i v dnešním textu jasně zvěstuje: Tělesné zdraví není všechno! Ještě nemám v životě vyhráno, pokud jsem celý život zdravý jako řípa - a nad to nic.

Samozřejmě Ježíš ví, jak je zdraví pro člověka důležité. Proto ty malomocné taky uzdravuje! Ale zároveň očekává, že ti malomocní po svém očistění budou také chtít očistit svůj vztah s Bohem. To se stane ovšem jen v jednom případě z deseti.

Když je Ježíš uviděl, řekl jim: *„Jděte a ukažte se kněžím.“* Ježíš je v tomto případě ještě více strohý než jindy. Nepřiblíží se k nim. Na nic se jich neptá. Už vůbec nad nimi nedělá žádné magické nebo symbolické pohyby či obřady. Celkem suše je zdálky posílá ke kněžím. Ti totiž fungovali jako úřední osoby, které smí oficiálně potvrdit, že se malomocný uzdravil a může se zapojit do normálního života.

Ježíš neudělá nic. Nevyléčí je na místě. Neřekne jim, jak se dobrat kýženého zdraví. Jen je pošle, ať se nechají prohlédnout a zkontrolovat. Posílá je tam, kam by měli jít, pokud je uzdraví. Ale posílá je tam pořád stejně nemocní! Někdo by skoro mohl říct, že si z nich tropí žerty. Že se jim vysmívá, nebo že je chce dokonce ztrapnit. Ježíš je posílá k doktorovi, aby je uschoptil... Ale oni jsou pořád nemocní a pro společnost nebezpeční! Nic se zatím nezměnilo. Jejich tělo vypadá pořád stejně malo-mocně.

Ti nemocní neměli co ztratit. Však kdyby to nevyšlo, mohli by si nějak v očích společnosti pohoršit? To už nebylo možné. Oni se nacházeli na posledním stupni společenského žebříčku. A tak šli. Na druhou stranu ale jistě vyšli také proto, že od Ježíše něco čekali. Byla v jich jistě nějaká důvěra a naděje, že si z nich blázní netropí, že tohle trapas nebude, že tento muž Boží je schopen druhé uzdravit. A když druhé, tedy i je. A tak šli, ačkoli na nich nebylo nic nového vidět, ačkoli všechno viditelné a hmatatelné svědčilo proti nim. V tom příběhu je to drobný detail. Ale přesně to vystihuje situaci nás, křesťanů. Jen si to srovnajte: Co je na nás vidět? Co máme v ruce? Můžeme nějak dokázat, že jdeme svým životem s Ježíšem v zádech, že nám Kristus daroval spasení?

Ano, tohle říkáme a snažíme se podle toho žít. Ale kolik lidí se nám za to pošklebuje, pro kolik lidí jsme jako církve a jako křesťané spíš trapní?! A kolik lidí na nás hledí s politováním, že jsme se nechali zmanipulovat další ideologií, že jsme slabí, a proto potřebujeme náboženskou berličku?! A my přesto jdeme a v ruce nemáme nic.

Jsme stejní jako všichni okolo nás. Sužují nás stejné nemoci, trpíme stejnými nešvary, hádáme se a rozvádíme se a jen s velkými obtížemi vychováváme své děti - stejně jako ostatní. To jediné eso, které máme v rukávu, je Ježíš Kristus. To jediné, co máme, je jeho pobídka k cestě víry; jeho zaslíbení, že

všechno dobře dopadne, že nás věčný život s Bohem nemine. A my jdeme kupředu. Navzdory tomu, že všechno mluví proti nám. Přestože to s Bohem v našich životech vypadá všelijak. Držíme se ale toho, že ten, který nás posílá, nemluví do větru. Že jeho slib platí. Že pokud on nám říká, že nás zachránil, tak to zkrátka platí. Ačkoli to není vidět. Přestože to nelze nijak ověřit.

A tak vyšli i ti malomocní – uzdravení. Všimli si svého uzdravení až po chvíli. A devět z desíti zareagovalo na novou situaci zcela logicky: Poslechli Ježíšova slova. Šli dál – ukázat se knězi, aby je konečně uschoptil. Ale jeden z nich zareagoval jinak. Vykašlal se na literu. Neposlechl příkaz svého zachránce. On pochopil celou věc ve své hloubce. Pochopil, že po vyplněné prosbě musí přijít poděkování. My to učíme své děti tak dlouho, dokud to nezačnou dělat téměř automaticky prosit a děkovat. Ale na druhou ve vztahu s Bohem na to sami občas zapomínáme – poděkovat Bohu za jeho péči.

Zastavme se na chvíli u Samařanova poděkování. Jakmile ten Samařan zpozoroval, že je očištěn, vrátil se ke svému lékaři. Ke knězi nedošel. Nečekal na potvrzení svého zázračně nabitého zdraví. Možná proto, že ze zkušenosti věděl, že člověk rychle zapomíná a spontánní vděčnost se brzy vytrácí. Vůle poděkovat Ježíši za uzdravení by byla s přibývajícimi minutami stále menší a menší.

Děkujeme hned! Zastavme se a vzdejme díky Bohu, když zase jednou budeme hledět na jeho působení ve světě i v našich životech. Neodkládejme tu chvíli. A s tím souvisí: Neděkujme Bohu jen za veliké zázraky, které nás ohromí a kterých zažijeme možná jen pár za život. Když nebudeme umět děkovat za všední maličkosti, nenaučíme se děkovat ani za opravdu velké věci. Umění není poznat opravdový zázrak. Uměním křesťanů je rozpoznat Boží působení v těch nejmenších věcech a takřka bezvýznamných událostech. A za ně mu vzdávat díky. Například za úrodu brambor, byť letos byly dost shnilé a za rajčata, byť jich zdaleka nebylo tolik co minulý rok. Anebo za každý nový den, do kterého smíme vstát – byť třeba v bolestech. A také za blízkost milovaných lidí, byť se s nimi ve všem neshodneme a někdy si od sebe potřebujeme odpočinout.

A teď přichází pointa celého příběhu. Víte, kdo to byl – ten, co děkoval? Byl to Sa-ma-řan. Tedy člověk, od kterého by žádný zbožný Žid takové příkladné chování nečekal. Samařané byli s pravověrnými Židy na kordy – kvůli náboženství, kvůli tradici, kvůli jejich odlišnému původu. Svět se tedy zbláznil: Byl to Sa-ma-řan!

Kdyby to evangelista Lukáš vyprávěl politickým vězňům, řekl by: Byl to ko-mu-nis-ta. A kdyby to vyprávěl v Osvětimi, řekl by: Byl to na-cis-ta. A kdybychom Lukáše pozvali k nám do Javorníku, řekl by třeba: *A představte si: Ten člověk byl v kostele naposledy při konfirmaci! Anebo: To byste nevěřili! Ten člověk byl pa-pí-ro-vý ka-to-lik, který říká našemu farářovi „otče“ – a vůbec se neumí v kostele chovat.*

Jinými slovy: Světe div se! V Ježíšově blízkosti má každý šanci změnit se, obrátit se. Kristus přišel do našeho světa, aby nabídl spásu každému člověku - bez ohledu na církevní, politickou, rasovou příslušnost, bez ohledu na genetickou výbavu, bez ohledu na kvalitu výchovy a dobré vychování, bez ohledu na velikost předchozích hříchů. Každému člověku Ježíš nabídl záchranu – dokonce i tomu našemu protivnému sousedovi, který nám třeba roky škodí a pije nám krev. Dokonce i našemu kolegovi v práci, kterého oprávněně nemůžeme vystát. Dokonce i naší tchýni a tchánovi, anebo našemu zeťovi a snaše, se kterými bychom si třeba už dávno vjeli do vlasů – nebýt slušného vychování.

Tak tedy mějme pro všechny naději. My jsme lidmi naděje. Když nebudeme mít my naději pro ty, kteří vypadají beznadějně, kdo bude doufat v jejich záchranu? Kdo se za ně pomodlí, když ne my? A také: Dejme si, my skvělí křesťané, pozor, aby nás v chvále milostivého Boha jednou někdo takový nepředběhl.. Aby nás před Bohem nezahanbil někdo, u kterého bychom to nikdy nečekali, a kterého máme prozatím se svou zbožností v kapse a nad ním navrch.

Malomocný Samařan není jen uzdraven. On je spasen! *Víra tvá tě spasila*, říká mu Ježíš. Je spasen, protože navrácené tělesné zdraví – to pro něj nakonec nebyl největší životní cíl. Je spasen, protože se přiblížil ke Kristu. Je spasen, protože vzdal Bohu díky a Bůh s ním obnovil svůj vztah – a to navěky.

Modleme se:

Pane Ježíši Kriste, i nás trápí a sužují různé nemoci a zdravotní problémy, i nám slabost našeho těla a samozřejmě spousta jiných věcí komplikuje život. Chceš-li, uzdravuj nás! Chceš-li, pomoz nám z našich trablí a problémů. Ale dej, abychom si nade všechno pozemské štěstí vážili tvé záchrany pro věčnost, tvé spásy, kterou jsi nám všem dal. A uč nás, jak konkrétně ti za to máme být vděční. Amen.